

Raising Employability of Women
through entrepreneurial Activities
fostering Rural Development

ŠTUDIJA PRIMERA

TATJANA ŠTANCAR POPRASK
Ekološka kmetija Potočnik-Poprask

UVOD

Ekološka kmetija Potočnik Poprask se nahaja v dolini spodnje Pake. Je povprečna slovenska kmetija s 6 ha obdelovalnih in 8 ha gozda, redijo okoli 10 glav dojilj avtohtone pasme govedi cika in imajo registriranih 6 dopolnilnih dejavnosti. Ga. Tatjana Štancar Poprask skupaj s svojim možem upravlja ekološko kmetijo in vodi dopolnilne dejavnosti: peka kruha in peciva na tradicionalen način, izobraževanje na kmetiji, trženje na domu in turistično dejavnost brez nastanitve. Ga. Tatjana je bila 10 let učiteljica geografije in zgodovine v osnovni šoli, pred šestimi leti pa se je odločila ostati na kmetiji in služiti s peko drobnega peciva. Svojo dejavnost širi in nadgrajuje, svoje izdelke pa prodaja v 15-ih trgovinah po Sloveniji.

1. OSEBNI PODATKI

 Ime in priimek: Tatjana Štancar Poprask

 Razpon starosti: 46 +

 Izobrazba: Ga. Tatjana ima končano univerzitetno izobrazbo, je profesorica zgodovine in geografije. Opravljen ima tudi NPK- nacionalna poklicna kvalifikacija za zeliščarja. Udeležila se je vrsto tečajev, ki jih organizira KGZ – kmetijsko gozdarski zavod Celje in LAS – lokalna akcijska skupina zgornje Savinske doline kot so: tradicionalna peka kruha, predelava mlečnih izdelkov, predelava sadja in zelenjave...

 Poklic: Ga. Tatjana sodeluje pri upravljanju ekološke kmetije in vodi dopolnilne dejavnosti: peka kruha in peciva na tradicionalne način, izobraževanje na kmetiji, trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov na domu in turistična dejavnost brez nastanitve.

2. PODATKI O KMETIJI

 Naslov:
Ekološka kmetija Potočnik Poprask, Skorno 27, 3327 Šmartno ob Paki.

 Velikost kmetije: 14 ha, od tega 6 ha obdelovalnih in 8 ha gozda.

 Od kdaj je podjetnica lastnica ali najemnica kmetije: 2003 se je ga. Tatjana poročila na kmetijo.

Število zaposlenih na kmetiji:

	POLNI DELOVNI ČAS	KRAJŠI DELOVNI ČAS/ SEZONSKO DELO	ŽENSKES
Družinski člani	2	1-sin dijak	1
Ostali	1		1-študentka

 Opis kmetije: Ekološka kmetija Potočnik Poprask je dobila ekološki certifikat per 20-imi leti, je mešana, samooskrbna kmetija. V vasi Skorno, umaknjeno od glavne ceste, na gričevnatem pobočju, je kmetijo dobil možev oče, ki je skrbel za ostarelo samsko gospo, lastnico kmetije. Ga. Tatjana in njen mož Aleš sta oba kmečko zavarovana, torej sta zaposlena na kmetiji. Kmetija je tudi v območju OMD – območje z omejeno možnostjo kmetijske dejavnosti, zaradi česar dobita subvencije iz ukrepov razvoja podeželja. Obdelovalne površine predstavljajo predvsem travinje za krmo živali in žita kot sta pira in ajda, katerih moko uporabljajo za peko. Zadnji 2 leti redijo dojlje avtohtone pasme cika, ki je za gričevnato pokrajino primernejša od pasme simentalka, ki doseže veliko večjo težo. V manjšem hlevu imajo okoli 10 glav govedi, redijo tudi mesno pasmo pujsa - križanca z vietnamsko pasmo, sezonski redijo avtohtono pasmo prašičev – kraško-poljski, piščance in pave. Iz gozda pridobivajo sekance za samooskrbo.

 Spletna stran in socialna omrežja: <https://poisci.me/ponudnik/ekoloska-kmetija-potocnik-popraskales-poprask-smartno-ob-paki/>

3. DOPOLNILNE DEJAVNOSTI / KULTURNA DEDIŠČINA NA PODEŽELJU

Ga. Tatjana je svoje izkušnje iz šole prenesla na kmetijo, kjer sprejema šolske skupine na katere prenaša znanje o kmečkih opravilih kot del kulturne dediščine podeželja. Sodelujejo na pastirskih dnevih in v okviru izobraževanj strižejo tudi ovce pri čemer pa sodelujejo s sosedi. S svojim načinom kmetovanja in delovanja prispeva delček k ohranjanju naseljenosti podeželja in kulturni krajini. Poleg osnovne kmetijske dejavnosti je ga. Tatjana prepoznala, da se na kmetiji lahko dobro živi z zaslužkom od peke peciva (20 vrst piškotov, drobno kvašeno pecivo), kruha, izdelavo marmelad in zeliščnih sirupov. Na ogled kmetije sprejmejo tudi različne skupine turistov, ki jim ponudijo izdelke iz svoje trgovine. Organizirajo naravoslovne in tehniške dneve za učence lokalnih šol in dneve odprtih vrat na različne teme (ajda, pehtran..) kamor pridejo obiskovalci iz bližnje in daljne okolice. Na kmetiji ohranjata tudi visoko debelni sadovnjak z domačimi sortami jablan, nekaj hrušk in orehov, katerih pridelke uporabita za marmelade in sokove.

 Spoštovana kmetica! Življenje in delo na kmetiji je naše poslanstvo. Vaše delo in vaše dejavnosti so vaš adut. Upajte si stopiti iz povprečja in svoje delo in zadovoljstvo spremeniti v poslanstvo oz. v podjetništvo, ki vam nudi zaslužek in samozavest.

4. RAZMISLEKI, KOMPETENCE IN USPOSABLJANJA VPLETENIH

☰ Splošni razmisleki:

Ga. Tatjana je bila 10 let zaposlena kot učiteljica zgodovine in geografije na osnovni šoli, v manjši kmetiji je videla potencial, kjer lahko svojo strast peke peciva spremeni v podjetniško priložnost, ki se z leta v leto nadgrajuje in omogoča soliden zaslužek. Vodi gospodinjstvo in skupaj z možem skrbi za vzgojo treh sinov. Na kmetiji sodeluje pri sezonskih opravilih in administrativnih (računovodskih) opravilih, kar ji vzame okoli polovice delavnega časa. Med dopolnilnimi dejavnostmi največ časa posveča pekovskim in zeliščnim izdelkom in njihovemu trženju. Svoje pedagoške izkušnje prenaša na šolske skupine, ki se udeležijo naravoslovnih in tehničnih dni, ki jih pripravi ga, Tatjana in so vezani na kmečka opravila. Poleg domačih, ki delajo na kmetiji, je mentorica študentki, katero bo tudi zaposlila. Glavni vzroki za razvoj dopolnilne dejavnosti so bili želja ostati na kmetiji in si ustvariti delovno mesto, zvišanje prihodkov in ohranjanje podeželja. Njeno mnenje je, da pri skupnem delovanju z možem, on razmišlja bolj racionalno, ona pa bolj čustveno in odločno z namenom, da se dokaže in si postavi svojo vrednost. Po njenem mnenju, je bil najtežji prodor na trg.

Ga. Tatjana je tudi družbeno aktivna, sodeluje v upravnem odboru turističnega društva Šmartno ob Paki in nadzornem odboru LAS Zgornje Savinjske in Saleške doline. Prizadeva si, da vsako leto k svoji ponudbi doda nov izdelek. Vztraja na kvaliteti izdelkov in butični-ročni izdelavi. Polizdelke in končne izdelke nadzira sama, da se prepriča o njihovi kvaliteti.

Seveda pa v svoji dejavnosti vidi tudi priložnost za zaposlovanje žensk, ki bi tako vplivalo na ohranjanje podeželja. Ženske si v zadnjih dvajsetih letih upajo več, so bolj odločne in samostojne. Tudi družbeno okolje je bolj naklonjeno ženskemu podjetništvu. S povečanim trendom domače-lokalno pa se vzpostavljajo dobri pogoji za zaposlitve na podeželju. Poslovna ženska mora biti odločna, mora "si upati", vztrajna (dohodek pride šele po 2-3 letih), pomembno je tudi sodelovanje s partnerjem, predvsem pri finančnih odločitvah.

■ Usposabljanja in kompetence (znanje, spretnosti in odnos), posebej relevantni za proces:

Končala je univerzitetni študij geografije in zgodovine in skoraj 10 let učila na osnovni šoli. Želja po zagotavljanju samostojnosti jo je pripeljala do odločitve, da si delovno mesto najde na domači kmetiji. Opravila je NPK – nacionalno poklicno kvalifikacijo zeliščar. Stalno se udeležuje obveznih izobraževanj za prejemanja sredstev iz naslova KOPOP – kmetijsko-okolja podnebna plačila iz naslova razvoja podeželja. Udeležuje se raznih delavnic in izobraževanj znotraj EU projektov, vezanih predvsem na kulturno dediščino, etnologijo, podjetništvo in na strokovna znanja.

V času samostojnega delovanja je razvila sledeče kompetence: ročne spretnosti, komunikacijo – tudi na družbenih omrežjih, vztrajnost, ustvarjalnost, podjetnost, Želela bi si pridobiti več znanja na področju ekonomije, oblikovanju cen, tržni komunikaciji, predstavitvi na trgu pa tudi o organizaciji in usklajevanju različnih dejavnosti – kako racionalizirati delovne postopke.

Pomembo je zavedanje o prostem času, ki sig a moramo vzeti zase in za družino.

SWOT analiza:

PREDNOSTI

S

Samozaposlitev, samostojnost, razpolaganje z dohodkom, ohranjanje kmetijstva in podeželja, osebni in podjetniški razvoj.

SLABOSTI

W

Dohodek pride šele po nekaj letih, slabo poznavanje podjetniških in tržnih veščin, odmaknjenost od trga, začetne investicije.

PRILIKNOSTI

O

Ustvarjanje delovnih mest, tudi za ženske in člane družine, ustvarjanje konkurence z lokalnimi proizvodi, širjenje dejavnosti, sočasno delovanje več dejavnosti.

NEVARNOSTI

T

Zmanjšanje subvencij in podpornih ukrepov razvoja podeželja, zasičenost trga, manjša kupna moč povpraševanja.

PARTNERJI

Association Générale
des Producteurs de
Blé et autres céréales
(Francija)
www.agpb.com

Biotehniški center Naklo
(Slovenija)
www.bc-naklo.si

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

Asociace soukromého
zemědělství ČR
(Češka)
www.asz.cz

Centrum Doradztwa
Rolniczego w Brwinowie
- Branch in Krakow
(Poljska)
www.cdr.gov.pl

Unión de Agricultores
y Ganaderos – Jóvenes
Agricultores de Jaén
(Španija)
www.coagjaen.es

European Landowners'
Organization
(Belgija)
www.europeanlandowners.org

On Projects Advising SL
(Španija)
www.onprojects.es

SLEDITE NAM

Twitter: @REWARD_ERASMUS

Facebook: @REWARDERASMUS

Spletna stran: reward-erasmus.eu

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebinska publikacija je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.
Št. projekta: 2018-1-FR01-KA202-047809